
Διδασκαλία ξένων
γλωσσών σε παιδιά
προσχολικής και
πρώτης σχολικής
ηλικίας

---

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Διδασκαλία ξένων γλωσσών σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Διδασκαλία ξένων γλωσσών σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση που δημοσίευσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2012), τα παιδιά στην Ευρώπη αρχίζουν να μαθαίνουν ξένες γλώσσες από όλο και μικρότερη ηλικία. Ιδιωτικοί και δημόσιοι παιδικό σταθμοί εντάσσουν στο εβδομαδιαίο τους πρόγραμμα τη διδασκαλία μιας ξένης γλώσσας, φροντιστήρια ξένων γλωσσών προσφέρουν προγράμματα που απευθύνονται σε παιδιά προσχολικής ηλικίας, δημόσια και ιδιωτικά σχολεία ξεκινούν τη διδασκαλία της πρώτης ξένης γλώσσας από την πρώτη τάξη του δημοτικού, γονείς αναζητούν καθηγητές ξένων γλωσσών για τη δημιουργική απασχόληση των μικρών παιδιών τους ή αναρωτιούνται πώς οι ίδιοι θα μπορούσαν να φέρουν τα παιδιά τους σε επαφή με μια ξένη γλώσσα σε προσχολικό επίπεδο.

Από την άλλη πλευρά, η σύγχρονη αυτή τάση στη διδασκαλία των ξένων γλωσσών δημιουργεί εργασιακές ευκαιρίες για τους καθηγητές, οι οποίοι όμως βρίσκονται συχνά σε αμφιβολία σχετικά με την επαρκή ή μη κατάρτισή τους για την ενασχόληση και τη διδασκαλία σε μαθητές προσχολικής ή πρώτης σχολικής ηλικίας.

Το πρόγραμμα αυτό απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς ξένων γλωσσών που εργάζονται ή σκοπεύουν να εργαστούν σε τάξεις ή με μεμονωμένους μαθητές βρεφικής, νηπιακής και πρώτης σχολικής ηλικίας (1-7 ετών), στους εκπαιδευτικούς – γονείς που αναρωτιούνται αν θα έπρεπε να εκθέσουν τα παιδιά τους στην ξένη γλώσσα την οποία διδάσκουν, καθώς και στους γλωσσομαθείς γονείς που αναζητούν μια παιδαγωγική και μεθοδολογική προσέγγιση για την ένταξη μιας ξένης γλώσσας στη δημιουργική ενασχόληση με τα παιδιά τους.

Το πρόγραμμα ξεκινά με την αναφορά στις σύγχρονες τάσεις στην εκμάθηση των ξένων γλωσσών σε μικρές ηλικίες σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο. Ακολουθεί η παρουσίαση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των μαθητών προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας, που τους διαφοροποιούν από τα μεγαλύτερα παιδιά και τους ενήλικες, των φόβων που συχνά εκφράζονται για την πρώιμη έκθεση ενός παιδιού σε δεύτερη γλώσσα από το γονιό ή τον εκπαιδευτικό και η άρση αυτών με τα πολλαπλά οφέλη που προκύπτουν. Στη συνέχεια, μελετώνται διάφορες σύγχρονες επιστημονικές θεωρίες γλωσσοδιδασκτικής και η εφαρμογή τους στις μικρές ηλικίες, για να ολοκληρωθεί το πρόγραμμα με μεθόδους, τεχνικές, πρακτικές συμβουλές, δραστηριότητες και παραδείγματα στα οποία ο εκπαιδευτικός -ή και ο γονιός- μπορεί να ανατρέξει για την αποτελεσματικότερη διδασκαλία ή δημιουργική απασχόληση με τα μικρά παιδιά στην ξένη γλώσσα.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

- ▶ απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής
- ▶ απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με συναφή στο αντικείμενο εργασιακή εμπειρία

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «αυτονομία», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική

βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

► Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικώς με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να

προσκομίζει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **3 θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία και ξένες γλώσσες

Διδακτική Ενότητα 1: Η σύγχρονη πολιτική και οι τάσεις σχετικά με την εκμάθηση ξένων γλωσσών στις μικρές ηλικίες

Σκοπός της ενότητας είναι η παρουσίαση των σύγχρονων τάσεων σχετικά με την έναρξη της διδασκαλίας μιας ή περισσότερων ξένων γλωσσών στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία.

Γίνεται αναφορά τόσο στην εκστρατεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και στις οδηγίες που συντέθηκαν

κατά τη συνάντηση ειδικών επιστημόνων στη Νυρεμβέργη, όσο και στις τάσεις εκτός Ευρώπης. Μεγαλύτερη βαρύτητα δίνεται βέβαια στην ευρωπαϊκή πραγματικότητα, στην οποία και ανήκουμε.

Διδακτική Ενότητα 2: Απόκτηση και εκμάθηση δεύτερης γλώσσας (L2) – Κρίσιμη περίοδος –Βασικές αρχές

Σκοπός της ενότητας είναι η εξοικείωση των εκπαιδευόμενων με συγκεκριμένους όρους της Γλωσσολογίας, οι οποίοι είναι σημαντικοί για την προσέγγιση της διδασκαλίας ξένων γλωσσών γενικά και ειδικά όσον αφορά στα παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Στην ενότητα αυτή επίσης ο εκπαιδευόμενος έρχεται σε μια πρώτη επαφή με κάποιες βασικές μεθοδολογικές αρχές και τις προσδοκίες που καλείται να έχει από τους μαθητές μικρής ηλικίας.

Διδακτική Ενότητα 3: Οφέλη της πρώιμης εκμάθησης ξένων γλωσσών – Ο ρόλος του γονέα

Σκοπός της ενότητας είναι να κατανοήσουν οι γονείς και οι καθηγητές ξένων γλωσσών τα πολλαπλά οφέλη που προκύπτουν για το παιδί που ξεκινά να μαθαίνει μια ξένη γλώσσα σε πρώιμη ηλικία, όταν το παιδί διανύει τη λεγόμενη «κρίσιμη περίοδο». Με τον τρόπο αυτό, στόχος είναι να αρθούν οι φόβοι και οι αμφιβολίες που συχνά εκφράζονται κυρίως από γονείς αλλά και εκπαιδευτικούς για την εκμάθηση αυτή και να γίνει αντιληπτός ο ρόλος που καλείται να παίξει ο γονέας στην επαφή αυτή του παιδιού με μια δεύτερη γλώσσα.

Διδακτική Ενότητα 4: Χαρακτηριστικά και ιδιαιτερότητες μαθητών προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας - Ο ρόλος του διδάσκοντα

Ο καθηγητής μιας ξένης γλώσσας που καλείται να διδάξει σε παιδιά προσχολικής ή πρώτης σχολικής ηλικίας οφείλει να γνωρίζει τα χαρακτηριστικά αυτής της ηλικιακής ομάδας και τις ιδιαιτερότητές της προκειμένου να διδάξει κατάλληλα. Σκοπός της ενότητας είναι να γνωρίσει ο εκπαιδευόμενος πώς τα παιδιά 0-7 ετών διαφέρουν σημαντικά από τα παιδιά σχολικής ηλικίας, που ήδη έχουν συνηθίσει την εκπαιδευτική διαδικασία, όπως αυτή εφαρμόζεται από το σχολικό εκπαιδευτικό σύστημα, και τους ενήλικες, που παρουσιάζουν επίσης διαφορές στην εκμάθηση σε σχέση με τα παιδιά. Έτσι, θα προετοιμάζει τη διδασκαλία του με τρόπο που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες και στις δυνατότητες της ευαίσθητης αυτής ηλικιακής ομάδας.

Σύγχρονες επιστημονικές θεωρίες και μέθοδοι γλωσσοδιδασκτικής
και η εφαρμογή τους στις μικρές ηλικίες

Διδακτική Ενότητα 1: Η μέθοδος Berlitz και οι περιορισμοί της

Σκοπός της παρούσας ενότητας είναι να γνωρίσουν οι εκπαιδευόμενοι τις βασικές αρχές μιας από τις παλαιότερες αλλά καινοτόμες μεθόδους Γλωσσοδιδασκτικής, της μεθόδου Berlitz.

Πολλά από αυτά τα οποία πρότεινε ο εμπνευστής της μεθόδου αυτής μπορούν να εφαρμοστούν στη διδασκαλία ξένων γλωσσών γενικά αλλά και ειδικά στη διδασκαλία σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας.

Διδακτική Ενότητα 2: Η ακουστικο-γλωσσική μέθοδος (Audiolingualism)

Σκοπός της παρούσας ενότητας είναι να γνωρίσουν οι εκπαιδευόμενοι τις θεωρητικές βάσεις και τις βασικές αρχές της μεθόδου που στη διεθνή βιβλιογραφία απαντάται με την ονομασία «Audiolingualism». Από τις αρχές και τις τεχνικές της μεθόδου επισημαίνονται όσες είναι καλό να εφαρμόζονται κατά τη διδασκαλία σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας, δίνοντας και συγκεκριμένα παραδείγματα.

Διδακτική Ενότητα 3: Οι οπτικοακουστικές μέθοδοι

Σκοπός της παρούσας ενότητας είναι να γνωρίσουν οι εκπαιδευόμενοι τις Οπτικοακουστικές Μεθόδους που αναδύθηκαν ως μέθοδοι Γλωσσοδιδασκτικής στην Ευρώπη από τα μέσα περίπου του 20ού αιώνα. Αφενός καλούνται να κατανοήσουν τις θεωρητικές βάσεις και τους προδρόμους των μεθόδων και αφετέρου τα χαρακτηριστικά, τα πλεονεκτήματα και τους κινδύνους γενικά και ειδικά κατά τη διδασκαλία σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας.

Διδακτική Ενότητα 4: Η μέθοδος της ολικής αισθητηριακής κινητικής απόκρισης (Total Physical Response – TPR)

Σκοπός της ενότητας αυτής είναι να γνωρίσουν οι εκπαιδευόμενοι μια από τις βασικότερες μεθόδους Γλωσσοδιδασκτικής για τη διδασκαλία σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας, αυτή της Ολικής Αισθητηριακής Κινητικής Απόκρισης, γνωστής στη διεθνή βιβλιογραφία με τον αγγλικό όρο Total Physical Response (TPR). Γνωρίζοντας τις θεωρητικές βάσεις της μεθόδου, τα χαρακτηριστικά και τα πλεονεκτήματά της, στόχος είναι να μάθουν να προσαρμόζουν τη διδασκαλία τους σε παιδιά πρώιμης ηλικίας ή τουλάχιστον ένα τμήμα αυτής με βάση τη μέθοδο αυτή.

Διδακτική Ενότητα 5: Η φυσική προσέγγιση – Διγλωσσία

Η φυσική προσέγγιση είναι μια φιλοσοφία Γλωσσοδιδασκτικής που επιχειρεί να εφαρμόσει τις αρχές της γλωσσικής κατάκτησης. Σκοπός της ενότητας αυτής είναι να παρουσιαστούν οι θεωρητικές βάσεις, οι αρχές και οι τεχνικές της προσέγγισης αυτής στους εκπαιδευόμενους, ώστε να κατανοήσουν τη σημασία της κατά τη διδασκαλία ξένων γλωσσών σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Σε ιδανικές συνθήκες, η προσέγγιση αυτή μπορεί να οδηγήσει σε διγλωσσία ή, αντίστροφα, η διγλωσσία είναι ουσιαστικά απόρροια μιας αντίστοιχης προσέγγισης.

Διδακτική Ενότητα 6: Η θεωρία των πολλαπλών τύπων νοημοσύνης (Multiple Intelligences) και η πρακτική εφαρμογή της

Μια ενδιαφέρουσα προσέγγιση, η Θεωρία των Πολλαπλών Τύπων Νοημοσύνης, γνωστή στη διεθνή βιβλιογραφία με τον αγγλικό όρο Multiple Intelligences, παρουσιάζεται στην ενότητα αυτή. Η θεωρία αυτή εξηγεί ουσιαστικά την ιδιαίτερη προθυμία ή απροθυμία των μικρών –και μεγαλύτερων– μαθητών να συμμετάσχουν σε μια δραστηριότητα. Σκοπός της παρούσας ενότητας είναι να ανακαλύψουν οι εκπαιδευόμενοι τη σημασία της θεωρίας αυτής και να κατανοήσουν πώς μπορούν να την εφαρμόζουν πρακτικά στο ξενόγλωσσο μάθημά τους σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας.

Διδακτική Ενότητα 7: Η επικοινωνιακή προσέγγιση

Μια από τις πιο σύγχρονες και πιο ευρέως αποδεκτές μεθόδους Γλωσσοδιδασκτικής είναι η Επικοινωνιακή Προσέγγιση, εξέλιξη της οποίας θεωρείται η επίσης σύγχρονη Δραστηριοκεντρική Μέθοδος (Task-based Language Teaching). Σκοπός της ενότητας αυτής είναι να γνωρίσουν οι εκπαιδευόμενοι τα βασικά χαρακτηριστικά των μεθόδων αυτών και πώς αυτές μπορούν να εφαρμοστούν αποτελεσματικά κατά τη διδασκαλία μιας ξένης γλώσσας σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας.

Δεξιότητες, τεχνικές, εργαλεία και παραδείγματα δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία ξένων γλωσσών σε μικρές ηλικίες

Διδακτική Ενότητα 1: Η χρήση του λόγου, τα παραγλωσσικά και τα εξωγλωσσικά στοιχεία της ομιλίας

Κατά τη διδασκαλία ξένης γλώσσας σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας, είναι ιδιαίτερα σημαντική η σωστή χρήση του λόγου, η οποία αφορά στην αποκλειστική χρήση της γλώσσας-στόχου και τη συνεπακόλουθη απουσία μητρικής γλώσσας, καθώς και τη χρήση της λεγόμενης «Motherese ή Caretaker Speech» και του κατάλληλου επιτονισμού. Μείζονος σημασίας για να γίνει κατανοητός ο διδάσκων στις περιπτώσεις αυτές είναι η κατάλληλη εξωγλώσσα, δηλαδή η γλώσσα του σώματος, η επανάληψη, η μίμηση και η θεατρικότητά του. Σκοπός της ενότητας αυτής είναι να αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι μια σφαιρική αντίληψη της γλώσσας, των παραγλωσσικών και των εξωγλωσσικών στοιχείων της ομιλίας που καλούνται να χρησιμοποιήσουν κατά τη διδασκαλία τους σε μικρές ηλικίες.

Διδακτική Ενότητα 2: Πρακτικές συμβουλές διαχείρισης μαθητών/τάξης

Σκοπός της ενότητας αυτής είναι να παρουσιαστούν στους εκπαιδευόμενους πρακτικές συμβουλές για τη διαχείριση των μεμονωμένων μαθητών ή της τάξης, όπως η οπτική επαφή, τα κίνητρα (Motivation), η επιβράβευση, τα όρια, η εναλλαγή δραστηριοτήτων, οι καθημερινές ρουτίνες, η θεματική διδασκαλία, η συνεργασία με τους υπόλοιπους εκπαιδευτικούς του σχολείου. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι θα γνωρίσουν τρόπους αποφυγής ή πρόληψης προβλημάτων που συχνά ανακύπτουν κατά τη διδασκαλία σε παιδιά πρώιμης ηλικίας.

Διδακτική Ενότητα 3: Το τραγούδι και η μουσικοκινητική αγωγή

Σκοπός της παρούσας διδακτικής ενότητας είναι να ανακαλύψουν οι εκπαιδευόμενοι πώς να χρησιμοποιούν δημιουργικά μια από τις βασικότερες τεχνικές το τραγούδι και τη μουσικοκινητική αγωγή κατά τη διδασκαλία τους σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Παρουσιάζεται η σημασία της μουσικής και της κίνησης στη διδασκαλία της γλώσσας ειδικά στις μικρές ηλικίες και δίνονται ιδέες εύρεσης ή και δημιουργίας κατάλληλου και χρήσιμου υλικού.

Διδακτική Ενότητα 4: Το παραμύθι και η διήγηση

Είναι αναμφισβήτητη η τεράστια παιδαγωγική και γλωσσική αξία των παραμυθιών και της διήγησης για τα μικρά παιδιά. Σκοπός της ενότητας είναι να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι τη σημασία της ανάγνωσης ή διήγησης παραμυθιών, ιστοριών και μικρών ποιημάτων (ομοιοκατάληκτων ή μη) στην ξένη γλώσσα στα παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας, ώστε να την εντάξουν στη διδασκαλία τους. Παράλληλα, δίνονται συμβουλές για την επιλογή, την προσαρμογή ή τη δημιουργία ανάλογου υλικού.

Διδακτική Ενότητα 5: Η χρήση οπτικοακουστικού υλικού και νέων τεχνολογιών

Όταν διδάσκουμε παιδιά μικρής ηλικίας, είναι απαραίτητη η οπτικοποίηση της γλώσσας που χρησιμοποιείται. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τη χρήση κατάλληλα προσαρμοσμένου και επιλεγμένου οπτικοακουστικού υλικού, έντυπου ή ηλεκτρονικού. Σκοπός της ενότητας είναι να γνωρίσουν οι εκπαιδευόμενοι πώς μπορούν να χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες (βίντεο, διαδίκτυο, ηλεκτρονικά βιβλία, διαδραστικούς πίνακες) κατά τη διδασκαλία σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας και να δημιουργούν το δικό τους οπτικό ή και οπτικοακουστικό υλικό.

Διδακτική Ενότητα 6: Η ζωγραφική και η χειροτεχνία

Ιδιαίτερα αγαπητή στα παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας είναι η ζωγραφική και η χειροτεχνία, που τα κάνει να αισθάνονται ευχάριστα και δημιουργικά. Σκοπός της παρούσας ενότητας είναι να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι πώς μπορούν να εντάξουν στο σχέδιο μαθήματός τους τεχνικές όπως το σχέδιο, η ζωγραφική και οι κατασκευές και να τις προσαρμόσουν κατάλληλα ώστε να εξυπηρετούν το στόχο της διδασκαλίας της γλώσσας.

Διδακτική Ενότητα 7: Το παιχνίδι και το θεατρικό παιχνίδι

Η όλη προσέγγιση κατά τη διδασκαλία ξένων γλωσσών σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας πρέπει να έχει παιγνιώδη χαρακτήρα. Κατά συνέπεια, οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να κατανοήσουν τη βασική αυτή αρχή, ώστε να μπορούν να την εφαρμόσουν σε όλες τις εκφάνσεις της διδασκαλίας τους. Σκοπός της ενότητας αυτής είναι να παρουσιαστεί η ιδιαίτερη σημασία που έχει το παιχνίδι στη διδασκαλία σε παιδιά πρώιμης ηλικίας, δίνοντας παραδείγματα και ιδέες για επιλογή ή δημιουργία κατάλληλων παιχνιδιών για την ξενόγλωσση τάξη. Ξεχωριστή θέση στη διδακτική προσέγγιση πρέπει να κατέχει και η δραματοποίηση ή το θεατρικό παιχνίδι.